

نرگس، عطر خوش زمستانی

گل نرگس با آن ظاهر زیبا و رایحه دلپذیر یکی از محبوب ترین گل هاست که این روز ها کمابیش به پایان فصلش نزدیک می شویم در این پرونده سراغ یکی از پرورش دهندگان این گل رفتیم از روستای نوآباد، جایی که پوشیده از رنگ و رایحه نرگس است

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

شنبه ۲۷ بهمن ۱۴۰۳
۱۶ شعبان ۱۴۴۶ • ۱۵ فوریه ۲۰۲۵
شماره ۲۱۷۰۷

۲۹۲۶

شایان اله آبادی | روزنامه نگار

پرونده

از کنار گل فروشی رد می شوم، قدم هایم را محکم بر می دارم ولی دوباره دنیایی از رنگ، زیبایی و عطری دل انگیز جلوی قاب چشمانم رژه می رود و بوی خوشش مرا به دنیای دیگری می برد، بوی خوشی که بعید

می دانم در هیچ عطر فروشی پیدا شود. برندهای مشهور ادکلن ها را در ذهن می گذرانم؛ نه، این عطر بکر و خاطر انگیز فراتر از این چیزهاست؛ فراتر از همه چیز. حال بهتر می شود؛ جعبه های چوبی گل بنفشه را می بینم که روی آن برف به زیبایی نشسته، برایم سوال است که گل های کوچک و زیبای بنفشه چطور زیر برف تاب می آورند و سر دشان نمی شود و مقاوم و صبور به استقبال بهار می روند. هر روز از کنار گل های رز و میخک و داوودی و مریم رد می شوم اما امروز بهشان سلام می کنم، گپوگفتی می کنم و حالشان را می پرسم اما در این بین عطر دل انگیزی حواسم را پرت می کند. صورتم را بر می گردانم، این عطر مد هوش کننده از این گل های نرگس زیبا و کوچک است؟ دسته ای را به نوازش بر می دارم، آرام و مهربان طوری که آسیب نبینند. امروز می خواهم خودم را مهمان دسته گل زیبای نرگس کنم و برای خودم هدیه بگیرم. نگاهش که می کنم یاد همه شعرهایی می افتم که شاعران بزرگ ما درباره اش سروده اند. خوب که دقت می کنم زیبایی اش شبیه یک نقاشی است و عطر مثال زدنی اش شاید آن را سرآمد گل ها کرده است. کمی جست و جو می کنم تا یکی از شاخص ترین افرادی را که تولید کننده این گل هستند، پیدا کنم و موفق می شوم با عقیل فیروز پرورش دهنده گل نرگس از استان فارس، شهر گله دار، روستای نوآباد گپوگفتی کنم تا او از تاریخچه این گل، خواص آن و... بگوید.

چرا نرگس شیراز؟

تصور کنید از وقتی چشم باز کردید در روستایی بودید که پر بوده از گل نرگس؛ دنیایی از رنگ و رایحه. این ماجرای روستای نوآباد است و عقیل فیروز، تولید کننده از اهالی آن جا که به ما می گوید: «این گل برای اولین بار در زمان احمدشاه قاجار وارد ایران شد که آن را در شیراز کاشتند و از همین روی بنام نرگس شیراز شناخته می شود. اما درباره تاریخچه گل نرگس در شهر «گله دار» اطلاع دقیقی ندارم که چه کسی برای اولین بار پیاز گل نرگس را به این شهر آورد. تا جایی که یادم است و از بچگی به خاطر دارم گل روستای مان پر از گل نرگس بود، حتی اگر کسی می خواست خانه ای درست کند باید همه گل و پیازهای نرگس را ابتدا از آن زمین از ریشه در می آورد و سپس شروع به ساخت خانه می کرد. حیاط و باغچه های همه خانه ها غرق گل نرگس بود. آن زمان این گل ارزش تجاری نداشت و از اهمیت خاصی برخوردار نبود. ده، پانزده سالی است که کاشت گل نرگس دوباره رونق گرفته است، البته ناگفته نماند که سال های گذشته حدود ۲۰۰ هکتار از زمین های کشاورزی این روستا به کشت نرگس اختصاص داشت ولی متأسفانه الان کمتر شده و کشاورزان به جای نرگس به کشت ذرت، گندم و جو روی آورده اند در حالی که کاشت این گل سودسز شاری دارد».

قصه زیبای نرگس زارها

برای ما که عادت داریم گل نرگس را در دسته های کوچک ببینیم؛ تصور یک دشت پر از این گل سخت است. عقیل در ادامه در کاشت و وسیع این گل و قلق های آبیاری اش می گوید: «نرگس دارای پیازی با اندازه متوسط و بزرگ و دارای ورقه های نقره ای و فلسی است که می تواند تا چندین سال شکوفا شود و به گل دهی برسد. گل نرگس در رنگ های سفید و زرد یا نارنجی و گاهی تلفیق این دو رنگ موجود است. گل نرگس گیاهی پرورشی نیست و خودرو است. پرورش این گل مربوط به هزاران سال پیش بوده است. دشتی بزرگ که پر از گل نرگس و یک نرگس زار بسیار زیباست که هم اکنون در چندین هکتار از این دشت، گل های نرگس زیبا و خوش عطر رویده است. این گل کم آب بر است و به آب زیادی نیاز ندارد و در صورتی که بارندگی کم باشد مثل امسال که حتی یک بار هم باران نداشتیم، مجبور می شویم به طریق دیمی آبیاری کنیم. نکته مهم این است که پرورش در سمت جنوب که برف گیر نیست بهتر است. در کل پرورش این گل به مراقبت خاصی نیاز ندارد، فقط در سال هایی که بارندگی کم باشد نرگس زارها را آبیاری می کنیم. از اواخر ماه آبان تا اواخر بهمن ماه شروع به برداشت گل نرگس می کنیم. نرگس گونه های مختلفی دارد که تنوع آن ها در رنگ، شیپور، تعداد گلبرگ و تعداد گل روی هر ساقه است. ممکن است در یک نرگس، شیپور قدی بلندتر از گلبرگ ها داشته باشد، یا روی یک ساقه نرگس چند گل وجود داشته باشد، یا حتی تمام گلبرگ های آن زرد باشد. تمام این ویژگی ها بیانگر نوعی خاص از نرگس هستند. ما گل نرگس شهلای داریم که نرگس خاصی است و به قولی وحشی است. نرگس کم پر، پُرپر و مسکین هم داریم که قیمت به مراتب پایین تری دارند و این گونه ها از لحاظ شکل و بو با نرگس شهلای خیلی فرق دارند».

۸۰ درصد پرورش نرگس سود است

عقیل فیروز در خصوص درآمدزایی از گل نرگس این طور پاسخ می دهد: «پرورش گل نرگس سود سرشاری دارد. به جرئت می توانم بگویم که ۸۰ درصد این کار سود دارد و ۲۰ درصد هم شامل هزینه های آن است. باید زمین را آماده کنیم، علف های هرز سال قبل، خار های خشک شده و... را تمیز و سپس شروع به آبیاری کنیم. کلا یک بار در اولین روزی که می خواهیم آبیاری کنیم، هزینه دار. بازار فروش این گل در شهرهای تهران، مشهد، شیراز، قائمشهر، ساری، کیش، قشم، سیرجان، کرمان، بابل و آمل و کل مناطق استان مازندران است. دوسالی می شود که گل نرگس را به کشورهای خلیج و عراق می فرستیم و قیمتی که به آن هами فروشیم ۲۰ برابر قیمت داخل کشور است. سود پرورش

شاداب و شکست ناپذیر مثل نرگس

را با دادن چند شاخه گل نرگس هیجان زده و غافلگیر کنید. گل نرگس زرمی تواند شور و هیجان و عشق را به هدیه گیرنده منتقل کند.

اگر خوب دقت کنیم در این دنیا از هر چیزی می توانیم درس های جالبی بیاموزیم؛ درست مثل نرگس. این کار شناس گل در ادامه به نکته مهمی اشاره می کند: «گل نرگس هر سال تمام قوای خود را جمع می کند تا دوباره شکوفا شود؛ پس می توان یکی از نمادهای گل نرگس را شکست ناپذیری و شادابی آن دانست. شروع دوباره بعد از سرمای زمستان و خودنمایی و شادابی نرگس، آن را به نماد شادی و شادابی تبدیل کرده است. رنگ های به کارفته در گل زیبای نرگس سفید، زرد و نارنجی است که هر کدام می توانند نماد یک احساس خاص باشند. ترکیب رنگی و عطر نرگس با تحریک هورمون های شادی می تواند در کاهش افسردگی کمک شایانی کند. این رنگ ها گاهی معانی خاصی دارند. سفید نماد صلح، آشتی، پاک ی و بی گناهی است، بنابراین گل نرگس به دلیل غالب بودن رنگ سفید آن در بیشتر مراسم ها استفاده می شود. این گل یک هدیه مناسب برای تولد یا از دواج عزیزانتان است که هم خانم ها و هم آقایان از گرفتن آن خوشحال می شوند. زرد نماد شادی، انرژی، هیجان و خوشبختی است. شما می توانید همکار یا همسر خود

علاقه دیگر کشور ها به نرگس

وقتی از عقیل می پرسم تا حالا شده هدیه گل نرگس گرفته باشی؟ خنده ای می کند و می گوید: «به یاد ندارم گل نرگس هدیه گرفته باشم ولی تا دلت بخواد گل های نرگس زیادی هدیه داده ام، چون می گویند گل نرگس نمادی از رفاه است و حتی شنیده ام در کشور و لژ معتقدند اگر کسی اولین گل نرگس را ببیند برای ۱۲ ماه رفاه را به خانه خود می آورد. همچنین در چین اعتقاد دارند اگر در سال جدید این گل در خانه شکوفا شود، نویدبخش ثروت و آسایش در طول سال است. اگر شما دسته ای از نرگس را به کسی هدیه بدهید، یعنی او برای شما بسیار دوست داشتنی و عزیز است و شما برای او یک خوشی بی پایان می خواهید. برخی باور دارند که هدیه دادن گل نرگس برای جشن گرفتن سالگرد ۱۰ سالگی از دواج بسیار عالی است، زیرا این گل نمادی از شادی، نشاط و خوشحالی است. جالب است بدانید در برخی کشور ها از این گل برای سیستم پرداخت و به جای پول هم

این جانرگس زار از شما پذیرایی می کند

وی درباره روز هایی که نرگس زارش غرق در زیبایی است، می گوید: «نرگس زار ما از همان روز هایی که آغاز رویش گل است، در تمام مراحل برداشت گل میزان مهمان های بسیاری است؛ مشتری هایی که تولد فرزند یا همسرشان را این جایش می گیرند، این جا آن ها را اغافل گیر می کنند و حلقه ها و تاج های گل نرگس زیبایی را به آن ها هدیه می دهند و خاطره های دل انگیزی را در گوشه ذهنشان ثبت می کنند. برای درست کردن بعضی از این حلقه های گل حتی از هزار و دویست، سیصد شاخه گل هم استفاده می شود که البته هزینه آن تقریباً ۸/۵ میلیون است. روز هایی در طول برداشت گل نرگس هست که نرگس زار ما میزبان سه، چهار هزار نفر بازدید کننده است. پنج شنبه، جمعه های هر هفته همیشه موزیک زنده داریم؛ شلوغ است و پر از بازدید کننده زیاد. در نرگس زار ما به روی همه باز است و می توانند رایگان از صبح تا شب کنار این طبیعت بکر و دلنشین عکس های خاطره انگیزی بگیرند و حتی صبحانه و ناهار خود را کنار نرگس زار میل کنند. ما در جنوب طبیعت سرسبز و خاصی نداریم به همین علت با آغوش باز و با روی گشاده پذیرای همه مهمان های عزیز این دیار هستیم.

استفاده می شود». فیروز با صدایی پر از آرامش که برخاسته از عطر نرگس زار است، ادامه می دهد: «این گل علاوه بر زیبایی و بوی خوش، خواص مختلفی دارد. حتی می گویند در کشور چین به دلیل خواص زیاد گل نرگس این گل را به پزشک ها و پرستار ها نسبت می دهند. چینی ها اعتقاد دارند کسی که دو قرص نان دارد، یکی را بخورد و دومی را بفرود و با پول آن نرگس بخرد، چون که نان برای جسم و نرگس برای روح مفید است. این گل درون خود ماده گالان دارد، به همین دلیل بوییدن آن برای بیماری آلزایمر بسیار مفید است. بوی خوش نرگس می تواند محیط را ضد عفونی کند و گرفتگی بینی و سردرد را از بین ببرد. همچنین می تواند همراه با خون و اردسلول های مغز شود و کارایی مغز را بهبود بخشد و انرژی مثبت را برای افراد افسرده به ارمغان آورد. رایحه خوش نرگس می تواند ناراحتی های روحی، انرژی کم، حال بد و افسردگی را از شما دور کند».